

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget omfatter:

1) En samlet nyredigering af pensionslovgivningen, hvorved der sker en sammenskrivning til én lov af lov om folkepension, jfr. lovbekendtgørelse nr. 436 af 9. september 1983, og lov om invalidepension og førtidspension m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 437 af 9. september 1983.

2) Ændrede regler for indfødsret, bopæl og optjening af pension.

3) Visse teknisk prægede forenklinger som foretages i forbindelse med sammenskrivningen.

4) Ændrede regler om inddragelse af pension for pensionister med ophold på institution.

Med det under 4) nævnte forslag efterkommer regeringen folketingets beslutning af 20. maj 1983, hvorefter regeringen pålægges at fremsætte lovforslag om ensartede regler i pensionslovgivningen for pensionister med ophold på psykiatriske og somatiske institutioner under sygehusvæsenet.

Ad 1)

Regeringens udgangspunkt for lovforslaget har været, at tiden ikke er til gennemførelse af nye udgiftskrævende reformer. Derimod er det regeringens opfattelse, at regelsaneringen bør videreføres.

Lovforslaget er et led i regeringens regelsanering på det sociale område.

Bestemmelserne om folke- og invalidepension blev i 1960 udskilt fra folkeforsikringsloven og samlet i én lov. Året forinden var enkepensionsloven blevet gennemført. Folke- og invalidepensionsloven blev i 1965 delt i to selvstændige love, uden at der ses at være givet nogen egentlig begrundelse herfor.

På baggrund af oprettelsen af den sociale pensionsfond i 1971 og det omfattende udredningsarbejde som er gennemført i denne sammenhæng, er der siden foretaget en lang række ændringer i pensionslovene. Senest er således gennemført regeringens forslag til revision af førtidspensionslovgivningen med bl.a. en ophævelse af enkepensionsloven.

Regeringen må herefter konstatere, at der i den nuværende afsluttende fase af pensionsreformen er et betydeligt behov for en nyredigering af pensionslovgivningen.

Ud fra den historiske baggrund og i forlængelse af enkepensionslovens ophævelse forekommer det naturligt påny at samle de to lovområder i én fælles lov om social pension. Dette så meget mere, da de to loves opbygning og principper i vid udstrækning er sammenfaldende.

Hertil kommer, at det både for borgerne og administrationen rejser problemer, at en del bestemmelser, som omhandler fælles områder, er formuleret forskelligt, uanset at bestemmelserne kunne og burde være ens. Ofte dækker de sproglige uoverensstemmelser ikke over egentlige realitetsforskelle.

Hensynet til at lette brugernes forståelse af lovgivningen taler således også for en forenkling af det sociale pensionssystem i form af en fælles lov.

Ad 2)

Efter de gældende regler i pensionslovene stilles krav om dansk indfødsret og bopæl her i riget, men kravene er i henhold til EF-forordning nr. 1408/71, den nordiske overenskomst samt i en række tosidede socialforsikringsoverenskomster fraveget over for borgere fra andre lande.

Samtidig med Danmarks tilslutning til EF i 1973 gennemførtes optjeningsprincippet i pensionslovene. Retten til fuld pension er herefter som hovedregel betinget af 40 års bopæl her i riget mellem det 15. og 67. år. Ved kortere tids bopæl ydes et antal fyrretyvendele af fuld pension svarende til antallet af bopælsår. Mindstekravet er bopæl her i riget i 1 år svarende til $\frac{1}{40}$ -del af fuld pension. Førtidspensionister får godskrevet tiden fra pensioneringstidspunktet til det 67. år.

Ved behandlingen af ændringslovene nr. 257-259 af 7. juni 1972 til de 3 pensionslove som følge af Danmarks tilslutning til EF drøftede folketingets socialudvalg, hvorvidt man skulle overveje senere helt at afskaffe både kravet om indfødsret og kravet om bopæl her i riget under hensyntagen